

MAH B.Ed CET 2013 Question Paper

Time Allowed :3 Hours | Maximum Marks :100 | Total Questions :100

निम्नलिखित निर्देशों को बहुत सावधानी से पढ़िए और उनका अनुपालन कीजिए :

1. परीक्षा सुरु होण्यापूर्वी 15 मिनिटे विद्यार्थ्यांना प्रश्नपत्रिका वाचण्यासाठी दिली जातील.
2. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
3. भाग 'अ' मध्ये असलेल्या बहुविकल्पीय प्रश्नांसाठी प्रत्येक प्रश्नाला 1 अंक दिला जातो. बहुविकल्पीय प्रश्नांसाठी नकारात्मक अंकन नाही. त्यामुळे सर्व प्रश्नांचा उत्तरे देण्याचा प्रयत्न करा.
4. ओ.एम.आर. शीटवर उत्तर देताना संबंधित गोल काढू नका आणि इरेझर किंवा हाइलाइटर वापरू नका.
5. प्रत्येक प्रश्नास त्याचे संबंधित अंक दिलेले आहेत.
6. भाग 'ब' चे प्रश्न उत्तरे शक्य तितके क्रमवारीने लिहा. जे प्रश्न आपल्याला येत नाहीत, त्यावर वेळ वाया घालवू नका.
7. वर्णनात्मक प्रश्नांच्या उत्तरे देताना सुंदर, स्पष्ट आणि वाचनीय लेखनावर विशेष लक्ष द्या.

1. खालील संख्यांचा पूर्ण करा. 1215, 2430, 3645, 4860, _____

- (A) 6861
- (B) 1860
- (C) 6075
- (D) 4960

2. पहिल्या दोन शब्दांत जो संबंध आहे तोच संबंध तिसऱ्या शब्दाच्या अंतिम जागेतील शब्दाशी आहे. मौन : बडबड :: स्वामित्व : ?

- (A) समीक्षण
- (B) निमंत्रण
- (C) निरोप
- (D) समारंभ

3. एका संख्यात्मक भावेत SENT हा शब्द + - × ÷ असा लिहिता तर त्याच भावेत TEN हा शब्द कसा लिहिता ?

- (A) $\div - +$
(B) $\div \div -$
(C) $\div - \times$
(D) $\times - \div$
-

4. प्रसंगविन्यासाच्या जागी अनुप्रयुक्त अक्षर व अंक असलेला पर्याय कोणता ?

A	F	K	P	?
5	11	17	23	?

- (A) F K P ?
(B) 5 11 17 23 ?
(C) W
(D) 29
-

5. जर दोनला तीन, तीनला चार, चारला पाच आणि पाचला दोन मिळाले तर त्यामुसार तीन अधिक पाच किती ?

- (A) सहा
(B) सात
(C) आठ
(D) नऊ
-

6. खालिल आकृतिमाधिल आयताची संख्या किती आहे ?

- (A) 13
(B) 14
(C) 15
(D) 16
-

7. एका गोल द्रुतगती साता मुले बसली आहे. मीना ही निलनी व मोहंन्यामध्ये बसला आहे. संतान हा रोहीणी व शरदच्यामध्ये बसला आहे. जर मोहन शरदझवळ बसला असेल तर निलनीझवळ कोण बसले आहे ?

- (A) रोहीणी
- (B) मोहन
- (C) संतोष
- (D) शरद

8. अनिल एका ठिकाणाहून उस्तेलता दोन किलोमीटर चालत गेला. तेथून उत्तरविकडे वळून 1.5 किलोमीटर अंतर त्याने धावत केले. पुढे पुनः उत्तरविकडे वळून 2 किलोमीटर अंतर त्याने सायकलद्वारे पार केले तर आता तो मुख्य ठिकाणाच्या कोणत्या दिशेला आहे ?

- (A) पूर्व
- (B) पश्चिम
- (C) उत्तर
- (D) दक्षिण

9. सुधीर हा कुमारचा एकमात्र मुलगा आहे. आणि रजनीची मुलगी आहे. कुमार रजनीचे सासरे आहेत तर सुधीरची राणीचे नाते काय ?

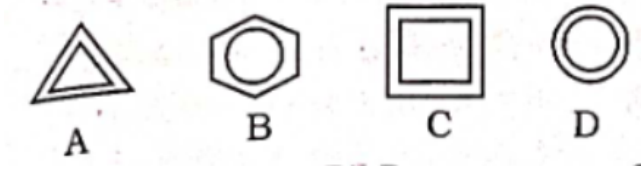
- (A) भाऊ
- (B) बडील
- (C) मुलगा
- (D) काका

10. (I) आणि (II) या एकाच सांगण्यात दोन स्थिती आहेत. जर आणखी एक स्थितीत 6 हा अंक सांगण्याच्या प्रस्नावर असेल तर खालील प्रस्न कोणता अंक असेल ?

- (A) 2
- (B) 5
- (C) 4
- (D) 3

11. कोणती आकृती इतर आकृत्यांपेक्षा वेगळी आहे ?

- (A) A
- (B) B
- (C) C
- (D) D

12. जर शिक्षकदिन गुरुवारी येत असेल तर त्याचवर्षी महात्मा गांधी जयंती कोणत्या वारी येईल ?

- (A) सोमवार
- (B) बुधवार
- (C) गुरुवार
- (D) शुक्रवार

13. माझ्या घड्याळात आता नज बाजले आहे. तास कटा पश्चिम दिशा दाखवतो आहे, तर मिनिट कात्याच्या विरोध दिशा कोणती ?

- (A) वायव्य
- (B) उत्तर
- (C) दक्षिण
- (D) आग्नेय

14. कपाटातील कप्यांच्या गणिताच्या पुस्तकांचा डॅविकडून 15 वा तर उजवीकडून 17 वा क्रमांक आहे, तर या कपाटातील कप्यांतील एकूण किती पुस्तकं आहेत ?

- (A) 32
- (B) 31
- (C) 30
- (D) 29

15. खालिल आकृतिचे जल प्रतिबिंब कसे दिसेल ?

- (A) A
- (B) B
- (C) C
- (D) D

16. मूल ----- शिकते.

- (A) पुस्तकाच्या साहाय्याने
- (B) संदर्भाने
- (C) चित्राच्या मदतीने
- (D) मित्रांसोबत

17. शिक्षकाचे संप्रेषण प्रभावी होत असल्यास ते शकते जेव्हा -----

- (A) शिक्षकाने सांगितलेले सर्व विद्यार्थ्यांनी पुन्हा सांगू शकतात.
- (B) विद्यार्थ्यांनी अध्ययनाची तपशीलवार टिपणे घेतात.
- (C) विद्यार्थ्यांना शिकवलेल्या आशयाचे आकलन होते.
- (D) विद्यार्थ्यांना वर्ग लक्ष देतात.

18. मूलत : अध्ययन ----- आहे.

- (A) अध्ययनासाठी
- (B) अस्तित्वाशी
- (C) ज्ञानाशी
- (D) कृतिसाही

19. झुलेराकडी कोलपण्या शिक्षकाचा खरा अर्थ काय आहे ?

- (A) जो विद्यार्थ्यांना मुक्तपणे शिक्षा करत नाही
- (B) जो कधी संपूर्ण शांतता राखतो
- (C) जो विद्यार्थ्यांना सर्व नियम पठनाचे प्रशिक्षण देतो

(D) जो विद्यार्थ्यांना स्वयंसिद्ध राखण्यास प्रेरित करतो

20. शिक्षकाच्या लोकसहाय्यामुळे शिक्षणात कोणता परिणाम होतो ?

- (A) सर्व विद्यार्थ्यांना संधी
 - (B) बहुसंख्य विद्यार्थ्यांना संधी
 - (C) प्रतिकूल विद्यार्थ्यांना संधी
 - (D) विद्यार्थ्यांना संधी नाही
-

21. आधुनिककरणाचा विचार केला तर अध्यापनात महत्त्वपूर्ण बाब कोणती ?

- (A) इंटरनेट उपयोग
 - (B) शिक्षकांचा जागतिक दृष्टिकोन
 - (C) शिक्षकांची तत्परता
 - (D) शिक्षकांचे संशोधन
-

22. आदिवासी भागातील विद्यार्थ्यांमध्ये वाढते जातात. खालीलपैकी कोणते कारण योग्य नाही ?

- (A) त्यांची आर्थिक स्थिती गरीब आहे.
 - (B) त्यांची संस्कृती भिन्न आहे.
 - (C) त्यांची बौद्धिक पातळी कमी आहे.
 - (D) त्यांची भाषा प्रमाण-भाषेचा भिन्न आहे.
-

23. दुहेरीचे कोणते विधाने चुकीचे आहे ?

- (A) मुकबधिरात संवाद नसतो.
 - (B) मुकबधिरात संवाद असतो.
 - (C) मुकबधिरात नाटक असते.
 - (D) मुकबधिरात हावभाव अस्तात.
-

24. कोणता समाज महत्त्वाचा ?

- (A) मूलत : समाज
 - (B) आर्थिकदृष्ट्या समृद्ध समाज
 - (C) बौद्धिक प्रगती केलेला समाज
 - (D) जागतिक समाज
-

25. जर शिक्षक त्याच्या विषयाचा संपूर्ण कार्यक्रम विद्यार्थ्यांना स्वयंपद्धतीने शिक्षणासाठी सोडतो देत असेल तर त्याचा हा कृताचा प्रकार कोणता ?

- (A) विद्याथंकी
 - (B) शिक्षकेंद्री
 - (C) विषयकेंद्री
 - (D) अशिक्षणिक
-

26. जीवनाशी संबंध जोडून शिकविल्यास -

- (A) विद्यार्थ्यांना कंटाळून जातात.
 - (B) त्याचा परीक्षेत काही फायदा होत नाही.
 - (C) अध्यापन प्रभावी होते.
 - (D) विद्यार्थ्यांना आवश्यक चांगला समजता.
-

27. कार्यक्रमध्ये संप्रेषणंतर कोणाला माझी संयोगले जात नाही ?

- (A) मंत्री
 - (B) शिक्षक
 - (C) जिल्हाधिकारी
 - (D) अधिकारी
-

28. एका विद्यार्थ्याला तुम्ही खडतर मजेदार चेहरा कोरता पकडले. तुम्ही -

- (A) वाचन लक्ष न देण्याबद्दल त्याला रागवाळ.
 - (B) शाळेला खोडा करण्यासाठी त्याला मन वळवळ.
 - (C) कलाशिक्षकांशी संपर्क साधून त्याला कोरिवकण्य कलेबाबत मार्गदर्शन करायला सांगाल.
 - (D) त्याची सुटी करा व पुन्हा अध्या न कणण्यावर त्याला बजावाल.
-

29. प्रभावी अध्ययनासाठी योग्य क्रियाशील कार्यक्रम मांडणी करा.

- (A) अध्ययन करा, नियोजन करा, चर्चा करा, मूल्यमापन करा.
(B) ii, iii, iv, i
(C) ii, i, iii, iv
(D) ii, iii, i, iv
-

30. तुम्ही ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांला योग्य भाषिक शिक्षण देताना, तुम्ही काय करता ?

- (A) त्याला ग्रामीण भाषेत भधकावा सांगून
(B) त्याला त्याच्या शिक्षणाशी संबंधित मूळ कारकता सांगून
(C) त्याला पुस्तकांतून वाचन सांगून
(D) त्याला त्याच्या शिक्षणाशी संबंधित गृहकार्य देऊन
-

31. पदार्थशास्त्रातील तीन अवस्था विज्ञानाच्या माध्यमातून मुळ केल्या आहेत. शास्त्रज्ञांनी पदार्थाच्या एकसरण व अवस्थांचा शोध लावलेला आहे. पदार्थाच्या अवस्था शिकताना तुम्ही काय केले ?

- (A) विद्यार्थ्यांना पदार्थाचे पुस्तकातील तीन अवस्था सांगणे.
(B) विद्यार्थ्यांना पदार्थाच्या पाच अवस्थांबद्दल सांगणे.
(C) विद्यार्थ्यांना पदार्थाच्या पाच अवस्थे संदर्भातील साहित्य सांगणे.
(D) पाठ्यक्रम बदलण्यासाठी शोध लागू नका, असे शास्त्रज्ञांना कबूल.
-

32. शिक्षक देशाचे नाते आहेत ; कारण

- (A) ते देशाचे निवडणूक प्रक्रिया मध्ये सहकार्य करत आहेत.
(B) ते भावी नागरिकांच्या जीवन घडवितात.
(C) ते भावी पीढी निर्माण करत आहेत.
(D) ते उच्च विशेषज्ञ असतात.
-

33. माझी नियुती मूल्यशिक्षणासाठी नाही, असे विद्यार्थी इतिहासात शिकविणे देतो आहे. हे विधान-

- (A) पूर्णपणे चुकीचे आहे.
(B) पूर्णपणे बरोबर आहे.
(C) असत्य : चुकीचे आहे.
(D) व्यक्तिगत आहे.
-

34. एहदा संदेशन सर्वांगीण पोहोचवण्याचे माध्यम कोणते ?

- (A) संकेत
 - (B) कचन
 - (C) लेखन
 - (D) भावंतर
-

35. मुल्यमाननात प्रकृती व प्रासंगिक निरीक्षणाची समावेश करणारा प्रश्न हेच आहे -

- (A) विद्यार्थ्यांतील अभ्यासाचा ताप कमी करणे.
 - (B) सततपूर्ण व सर्वांगीण मुल्यमानन करणे.
 - (C) विद्यार्थ्यांना किमान आवश्यक गुण मिळविण्यात मदत करणे.
 - (D) विद्यार्थ्यांना वर्षभर गुण मिळवून देणे.
-

36. राष्ट्रीय शैक्षिक धोरणानुसार रावबहादूर आर्टलय खडू-फलू महिमेचा संबंध खालिलपकी कोणत्या विद्यार्थांशी आहे ?

- (A) ग्रामीण शिक्षणाचा दर्जा सुधारणे.
 - (B) आदिवासींच्या शिक्षणाचा दर्जा सुधारणे.
 - (C) झोपडपट्टीतील मुलांच्या शिक्षणाचा दर्जा सुधारणे.
 - (D) प्राथमिक शिक्षणाचा दर्जा सुधारणे.
-

37. खालीलपैकी कोणतं ग्रंथ संत ज्ञानस्वरूपिणी लिहिलेलं नाही ?

- (A) ज्ञानेश्वरी
 - (B) चांगदेवपासी
 - (C) अमृताभव
 - (D) होकमणी स्वंवर
-

38. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाचे अध्यक्ष व सदस्यांची नियुक्ति कोणी करते ?

- (A) भारताचे राष्ट्रपती
- (B) महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री
- (C) महाराष्ट्राचे राज्यपाल
- (D) भारताचे पंतप्रधान

39. भारतातील कोणत्या राज्यांमध्ये दोन राजधान्या आहेत ?

- (A) महाराष्ट्र
 - (B) जम्मू-कश्मीर
 - (C) पंजाब
 - (D) केरल
-

40. कोणत्या खंडात सर्वाधिक विश्वास मिरवता येते ?

- (A) पृथ्वी
 - (B) अभियांत्रिक
 - (C) आफ्रिका
 - (D) भारत
-

41. किकल्या संदर्भात दर विशेष स्त्रीला कोण होतो ?

- (A) कुणही
 - (B) चांदिवली
 - (C) ममता
 - (D) आराध्या
-

42. <http://www.examination.com> हे उदाहरण चे आहे.

- (A) URL
 - (B) HTML
 - (C) XML
 - (D) रजिस्ट्रेशन सुलताना
-

43. विविध प्रकार मोड्यूलचे परीक्षण आहे.

- (A) जलत
- (B) ऑपियर
- (C) न्यूटन
- (D) LAN

44. महाराष्ट्रात सामाजिक परिवर्तन साली सुरु झाले.

- (A) ई.स. 1981
- (B) ई.स. 1982
- (C) ई.स. 1983
- (D) ई.स. 1984

45. साहत्याच्या राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्कारातील सर्वात मोठा मान या चित्रकारास दिला जातो.

- (A) देकूळ
- (B) घा
- (C) इनहस्तमेंट
- (D) चित्रगृह जाहीर

46. खालिलपकी कोणत्या राज्यात दर हजारि पुरुषांची स्त्रियांपेक्षा प्रमाण अधिक आहे ?

- (A) तामिळनाडू
- (B) केळत
- (C) कर्नाटका
- (D) आंध्र प्रदेश

47. डॉक्ट बकेहम कोणत्या खेळाशी संबंधित आहे ?

- (A) क्रिकेट
- (B) फुटबॉल
- (C) हॉकी
- (D) आँश प्रदेश

48. महाराष्ट्रातील अस्त कोणत्या साली झाला ?

- (A) इ.स. 1947
- (B) इ.स. 1818
- (C) इ.स. 1857
- (D) इ.स. 1920

49. स्वतंत्रता वा मानसिकतेवर आधारीत चित्रपट कोणी करतात ?

- (A) तोरे झिम्पर
- (B) बर्फी
- (C) सदमा
- (D) कोलिशी

50. पृथ्वीचे वय द्वारे निश्चित केले जाते.

- (A) युनिशियम मापन
 - (B) कर्बन मापन
 - (C) अणु कालनमापन
 - (D) देव कालनमापन
-